

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้เรียงลำดับดังนี้

1. กระบวนการบริหารการศึกษา
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยนักเรียน
4. ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA
5. บริบทของโรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

#### กระบวนการบริหารการศึกษา

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรต้องเลือกใช้กระบวนการทั้งในเชิงศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้การบริหารในหน่วยงานบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีหน่วยงานและนักการศึกษาให้ความรู้ไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 15-17) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานการศึกษาที่ได้รับการยกย่องมากที่สุด ได้แก่ วิธีของกูลิคและเออร์วิค (Gulick and Urwick) ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่เรียกว่า “POSDCoRB” สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ พร้อมด้วยแนวปฏิบัติ วัตถุประสงค์ประสงค์ของการปฏิบัติ นั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ
2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างการบริหารงาน กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานย่อย การกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมกำหนดลักษณะและวิธีการ การติดต่อประสานสัมพันธ์ตามลำดับชั้นอำนาจหน้าที่
3. การจัดการกับผู้ร่วมงาน (Staffing) หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานเริ่มจากการแสวงหา การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมสัมมนา การบำรุงขวัญการเลื่อนขั้น ลดชั้น การพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่ง การบำรุงขวัญ

4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหลังจากได้วิเคราะห์พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารหรือผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Co-ordinating) หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพงานไม่ซ้ำซ้อนไม่ขัดแย้ง ทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การเสนองานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหว ความเป็นไปเป็นระยะทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอ การเสนองานต้องบันทึกเป็นหลักฐาน มีการวิจัยการประเมินผล มีการตรวจสอบเป็นระยะ ๆ เพื่อการปรับปรุงพัฒนางาน

7. การจัดการงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผน หรือโครงการการใช้จ่ายเงิน การจัดทำบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม

เซียร์ส (Sears, 1986 ; อ้างถึงใน ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์, 2540 : 52) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย

1. การวางแผนหรือโครงการ (Planning)
2. การจัดเค้าโครงการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งงานต่าง ๆ ไว้แน่นอน รัดกุม (Organizing)
3. การวินิจฉัยสั่งการและการมอบหมายงาน (Directing)
4. การประสานงาน (Co-coordinating)
5. การควบคุมและติดตามผลและการปฏิบัติงาน (Controlling)

สมาคมผู้บริหารโรงเรียนแห่งสหรัฐอเมริกา AASA (American Association of School Administration) แนะนำกระบวนการบริหารงานการศึกษา 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนงาน (Planning) ได้แก่การวางโครงการล่วงหน้าเพื่อการควบคุมอนาคตของการทำงาน ให้อยู่ในทิศทางที่ตรงเป้าหมาย โดยใช้วิธีการทำงานที่คาดการณ์ว่าเหมาะสมที่สุด

2. การจัดวาง (Allocating) ได้แก่ จัดวางตัวบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เหมาะสม

3. การกระตุ้น (Stimulating) ได้แก่ การเร่งเร้า กระตุ้น เพื่อบำรุงขวัญ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการตามแผน

4. การประสานงาน (Co-ordinating) ได้แก่ การเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ที่ทำงานสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือกันแบ่งกันรับผิดชอบ ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน

5. การประเมินผล (Evaluating) ได้แก่การตรวจสอบทุกระยะว่าการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด มีอุปสรรคหรืออะไรบกพร่องจะแก้ไขได้ทันเวลาที่สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาจะต้องที่ตั้นจะต้องประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการกับผู้ร่วมงาน การอำนวยความสะดวกสิ่งการให้เป็น มีการประสานงาน การรายงาน และการจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสมจึงจะเป็นนักบริหารที่ดีได้

### พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนไว้ในมาตราต่าง ๆ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 12-15)

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัย และศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้

ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนต้องมุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด วิเคราะห์เป็น และส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

## แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยนักเรียน

วินัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมวลมนุษยชาติ ในสถานการณ์โลกยุคปัจจุบันการปลูกฝังวินัยพื้นฐานให้กับเด็กพ่อแม่ มีหน้าที่อบรมสั่งสอนให้เด็ก มีวินัยในตนเองโดยการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในสิ่งที่ดี จนเป็นนิสัย สามารถปฏิบัติตามจนเคยชิน และกลายเป็นนิสัยที่ติดตัวไปตลอด ครูมีบทบาทหน้าที่ ให้แนวคิด แนวปฏิบัติ กำกับดูแล เสริมสร้างวินัยอย่างต่อเนื่อง ได้มีผู้ให้ความหมายของวินัยไว้ดังต่อไปนี้

### 1. ความหมายของวินัย

มีผู้ให้ความหมายของวินัย ดังต่อไปนี้

อุดม แสงสว่าง (2550 : 16) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียม ประเพณีของสถาบัน ตลอดจนคำสั่งของครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น นักเรียนนั่งเรียนด้วยความเรียบร้อยเรียบร้อย

เพชร ณ ป้อมเพ็ชร (2548 : 171) กล่าวว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนหรือ ข้อบังคับที่วางไว้เพื่อให้ชีวิตในสังคมดำเนินไปอย่างเรียบร้อย มีความกลมกลืนไม่แตกแยกรวมกัน เป็นหมู่เป็นเหล่า วินัยนี้สังคมกำหนดให้เราหรือเราจะกำหนดให้แก่ตนเองก็ได้

ประสาธ อิศรปรีดา (2547 : 337) การที่เด็กจะมีวินัยหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับการสั่งสอน อบรม (Training By Instruction) หรือการปฏิบัติกรอย่างเหมาะสมของครู เมื่อพิจารณา ความหมายของวินัยตามนัยนี้ วินัยจึงเป็นเรื่องย่อยเรื่องหนึ่ง (Subset) ของการจัดการห้องเรียน

เชาวน์ มณีวงษ์ (ม.ป.ป. : 167) ระเบียบ วินัย เป็นแบบแผนของความประพฤติ ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นไว้ เพื่อให้สมาชิกในโรงเรียนควบคุมตนเอง ถ้านักเรียนใน โรงเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามระเบียบที่กำหนดไว้ ก็ย่อมมีผลทำให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนอยู่ กันอย่างสงบสุขโดยไม่มีผู้ใดก่อกวน ทั้งครูและนักเรียนย่อมมีเวลาทำการเรียนการสอนเพิ่ม มากยิ่งขึ้น ไม่ต้องมัวเสียเวลาอยู่กับการอบรมสั่งสอนอันเนื่องมาจากนักเรียนปฏิบัติตนนอกเหนือจาก ระเบียบที่กำหนดไว้แล้ว

พินีส หันนาคินทร์ และคณะ (2542 : 38) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกา และกฎหมาย ตามที่สังคมวางไว้ หรือกลุ่มได้ตกลงอันจะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญก้าวหน้า มั่นคง และความปลอดภัย

อนันต์ จินดารัตน์ (2542 : 3) ได้แยกความหมายของ “วินัย” ดังต่อไปนี้

1. ความหมายโดยทั่วไป คนทั่วไปมักจะมอง วินัย เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 “วินัย” คือ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติที่กำหนดไว้สำหรับคนในวงการหนึ่ง ๆ หรืออาชีพหนึ่ง ๆ จะมีความแตกต่างกันในเชิงเนื้อหาสาระ ความเข้มข้นของการยึดถือปฏิบัติ เช่น วินัยของข้าราชการครูก็จะเคร่งครัดกว่าวินัยของข้าราชการประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับแผนความประพฤติในด้านต่าง ๆ ในเรื่องชู้สาว การพนัน การพนัน การเสพสุรามินเมา เป็นต้น ทั้งนี้เพราะครูต้องประพฤติในทางที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และประชาชน (เป็นการมองในเชิงบวก)

1.2 “วินัย” คือการลงโทษ การปราบปรามผู้ไม่ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้ (เป็นการมองในเชิงลบ)

2. ความหมายในทางสังคม “วินัย” คือ ความคาดหวังของสังคมที่จะให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกที่ควร อันจะส่งผลให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและสังคม ได้แก่ การประกอบสัมมาอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผน ธรรมเนียมของสังคม

3. ความหมายทางการบริหาร มีความหมายหลายลักษณะ เช่น

3.1 ลักษณะที่เป็นการควบคุมตนเอง (Self Control) มุ่งพัฒนาวินัยไปในการพัฒนาตนเอง เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการซึ่งอาจเรียกว่า อัตวินัย (Self Discipline)

3.2 ลักษณะที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้มีพฤติกรรมอันเป็นระเบียบ (Condition for Orderly Behavior) มุ่งพิจารณาวินัยไปในความควบคุมคนในองค์การให้มีความเป็นระเบียบในพฤติกรรม โดยใช้วิธีการสร้างเงื่อนไขชักนำต่าง ๆ เช่น การสร้างขวัญ และ ความสามัคคี

3.3 ลักษณะที่เป็นกระบวนการทางนิติกรรม (Judicial Process) มุ่งพิจารณาวินัยไปที่กระบวนการตามกำหนดกฎเกณฑ์ในการพิจารณาความผิดทางวินัยซึ่งจะมีการออกกฎหรือระเบียบกำหนดอันพึงปฏิบัติ กำหนดโทษทางการฝ่าฝืน และการดำเนินการเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด

กรมวิชาการ (2542 : 21) ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า ระเบียบข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำเนินชีวิตร่วมกันเพื่อให้อยู่อย่างราบรื่นมีความสุขความสำเร็จโดยอาศัยการฝึกฝนให้รู้จักปฏิบัติควบคุม

เอนก ส่งแสง (2540 : 262) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึงกระบวนการในการสร้างพฤติกรรมของนักเรียน ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม โดยมีระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เป็นเครื่องมือของนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสถาบัน และสังคม

วินัย พัฒนรัฐ และคณะ (2533 : 9) ความมีระเบียบวินัย หมายถึงการประพฤติปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และเพื่อใช้ควบคุมความประพฤติของคนในสังคม

จากความหมายของคำว่าวินัย ดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ดังนี้ สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคมที่กำหนดขึ้น และสามารถประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบ แบบแผนและข้อบังคับของโรงเรียน สังคม ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

## 2. ทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึงแนวคิด และทฤษฎีพอสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2527 : 62) ได้สรุป ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของมอร์เวอ (Mower) ไว้ว่า การเกิดวินัยของแต่ละบุคคลนั้น นักจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา จุดเริ่มต้นคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดาหรือผู้เลี้ยงดู อันนำไปสู่ความสามารถในการควบคุมตน ตัวอย่างเมื่อเติบโต การเรียนรู้ของทารกจะเกิดขึ้นหลายระดับ และขั้นตอนดังนี้

1.1 จุดเริ่มต้นอยู่ที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการ เช่น ทิวก็ได้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ เมื่อทารกได้รับการบำบัดก็จะรู้สึกสบาย พอใจและมีความสุข ความสุขนี้จะรุนแรงมากและ ติดตรึงอยู่ในความสำนึกของทารกเมื่อเติบโตขึ้น

1.2 ขั้นต่อมาคือ ในขณะที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการจนรู้สึกพอใจ และมีความสุข สิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์นี้เมื่อทุกครั้งคือความปรากฏของมารดาหรือผู้เลี้ยง

1.3 การรับรู้ขั้นต่อมาของเด็กคือ ความสุข ความพึงพอใจของเด็กที่จะเกิด จากการได้รับสิ่งบำบัดความต้องการต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดจากมารดา ทำให้การปรากฏตัวของมารดา ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่เด็กได้

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางหลักจริยธรรม การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นความต้องการกระทำเป็นสาเหตุสำคัญ เพค และแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2527 : 64) ก็เห็นความสำคัญนี้ และเชื่อว่าการควบคุมของอีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) ร่วมช่วยกันทำให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่าง สมเหตุสมผล นักทฤษฎีทั้งสองเห็นว่าพลังควบคุมของอีโก้ ในบุคคลจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และแต่ละบุคคลจะมีพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในส่วนผสมที่ไม่เท่ากัน

3. ทฤษฎีเอกปัจจัย (Single Factor Theory) เด็กเกอร์กระทำผิดเพราะสาเหตุ เพียง อย่างใด อย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวหรือปัจจัยเดียว เช่น สิ่งแวดล้อม ปัจจัยความบกพร่องทางร่างกาย ปัจจัยความบกพร่องทางจิตใจ หรือปัจจัยความจน

4. ทฤษฎีคุณลักษณะประจำตัว (Personal Traits Theory) ลักษณะร่างกาย สติปัญญาอารมณ์ และลักษณะอื่นๆ ไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้เด็กเกิดเป็นอาชญากร เว้นแต่ลักษณะ เช่นว่านั้นเกิดความผิดปกติแปรปรวน หรือบกพร่องหรือพิการถึงขนาดที่เด็กไม่สามารถสัมพันธ์

กับสังคม หรือสิ่งแวดล้อมได้ หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นหรือกลุ่มเพื่อนได้ จึงถือว่าเป็นเหตุแห่งความเกรงของเด็ก

5. ทฤษฎีสภาวะจิต (Psychogenic Theory) เด็กเกรงกระทำผิดเนื่องมาจากสาเหตุหรือการไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา เนื่องจากบิดามารดาเสียชีวิต บิดามารดาแยกกันอยู่ชนิดบ้านแตก และเนื่องจากสาเหตุเด็กไม่ได้พัฒนาทางเพศที่สมบูรณ์ จึงทำให้เป็นทุกข์มองโลกในแง่ร้าย ระราน ต่อสู้ กระวนกระวายใจ

6. ทฤษฎีความเชื่อมโยงที่แตกต่าง (Differential Association Theory) อธิบายว่าขนาดของความเกรงและกระทำความผิดขึ้นอยู่กับขนาดของการคบหาสมาคมกับเพื่อนในกลุ่มและการเรียนรู้จากเพื่อนๆ ในกลุ่ม

7. ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subculture Theory) อธิบายว่า เด็กเกรงแสดงพฤติกรรมขัดแย้งกับความประพฤติมาตรฐานของผู้ใหญ่ในสังคม ทั้งนี้เพราะเด็กยึดความประพฤติในวัฒนธรรมรองหรือวัฒนธรรมย่อยของพวกเขา เช่น การแต่งกาย และการไว้ทรงผม จึงไม่ถูกต้องตามที่คุณใหญ่คาดหวัง ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัว เด็กเกรงจะรวมกลุ่มเข้าสร้างแบบแผนความประพฤติของพวกเขาขึ้นมา เพื่อแก้ไขความขัดแย้งเช่นว่านั้น

8. ทฤษฎีอาชญากรโดยกำเนิด (Born Criminal theory) อธิบายว่า กะโหลกศีรษะของเด็กเกรงหรืออาชญากรโดยกำเนิดผิดปกติ คือไม่ได้สัดส่วนที่ปกติ เช่น ขากรรไกรล่างยาวกว่าขากรรไกรบน ลักษณะเช่นว่านี้ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้

9. ทฤษฎีประสมส่วน (Containment Theory) อธิบายว่า เด็กจะยับยั้งพลาดเกรงได้ถ้ามีกลไกประสมส่วนมาควบคุมไว้ในระดับสูง คือกลไกภายนอก ได้แก่ ความรักหมั่นเคาะ ความผูกพันทางสังคมกับผู้อื่น กลไกภายใน ได้แก่ การควบคุมตนเอง ความคาดหวังที่ตนเองปรารถนา เจตคติที่มีต่อตนเอง ความรับผิดชอบ ความอดทนต่อความคับข้องใจ การหาสิ่งมาชดเชยทำให้เกิดความพึงพอใจแรงกดดันที่ทำให้เด็กเกรงกระทำผิดคือ แรงกดดันทางสังคม เช่น แรงกดดันจากความขัดแย้งในสังคมไทย การทะเลาะวิวาทภายในครอบครัว การถูกเอาไรต์เอาเปรียบ การขาดโอกาสในการศึกษา และประกอบอาชีพ และการมีฐานะไม่ทัดเทียมกับชนชั้น นอกจากนี้มีแรงดึงดูดจากสังคม เช่น การคบเพื่อนเลวๆ การรวมกลุ่มกับผู้กระทำความผิด การถูกชักจูงถูกยั่วยุ การถูกเชื่อเชิญให้กระทำความผิด อีกประการหนึ่ง คือ แรงปรารถนาในตัวเด็กปรารถนาความพอใจแต่ไม่ได้รับความพอใจ ปรารถนาสมหวังแต่ผิดหวัง ปรารถนารักแต่ได้เกลียด ปรารถนาชอบแต่ได้ชัง ปรารถนากล้าแต่ได้กลัว ปรารถนามีเกียรติแต่เสียศักดิ์ศรี ปรารถนารวยแต่ได้จน เหล่านี้เป็นรากเหง้าทำให้เด็กประพฤติผิดวินัย

10. ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Anomie theory) อธิบายว่าเด็กจะยึดเอาเป้าหมายและค่านิยมของสังคมเป็นเกณฑ์ในการวัด ชั้น ระดับ ชื่อเสียง เกียรติยศ และอำนาจ และถือเอาสิ่งดังกล่าวมาเป็นมาตรฐานในการวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตเมื่อไรก็ตามที่เด็กไม่ได้ถึงมาตรฐานและปทัสถานนั้นด้วยอุปสรรคขัดขวางพฤติกรรมเกรงและประพฤติผิดวินัยก็จะตามมา

11. ทฤษฎีปัจจัยพหุคูณของโอกาส (The Multiple Factor of Causality Theory) อธิบายว่าเด็กเกรงและทำผิดวินัยด้วยสาเหตุหลายสาเหตุ ทั้งสาเหตุด้านกายภาพและ



สาเหตุด้านสังคม ซึ่งเสียมสอนให้กระทำผิดวินัยเรื่อยไป ความจน ความผิดหวัง การไม่ได้รับความอบอุ่น คือรากเหง้าให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อคนอื่น ๆ และมีพฤติกรรมเกรงกระทำผิดวินัย

จากทฤษฎีที่ยกมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าเด็กเกรงหรือกระทำผิดวินัยนั้นมีสาเหตุจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการซึ่งการแก้ไขพฤติกรรมนั้นคงจะต้องแก้ที่พ่อแม่ในเบื้องต้น เพราะพ่อแม่จะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดผูกพันกับตัวเด็กมากที่สุด ส่วนเมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในสถานศึกษาซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ซึ่งต้องมีความตระหนักในประเด็นต่อไปนี้

1. ต้องเข้าใจสาเหตุของปัญหาและธรรมชาติของของเด็ก
2. ต้องใช้ทฤษฎีที่กล่าวมาช่วยจัดปัญหาหรือแก้ปัญหา
3. ต้องมีกลยุทธ์ในการควบคุมการกระทำผิดวินัยซ้ำอีก

หากใช้วิธีการแก้ไขปัญหามาจากทฤษฎีดังที่กล่าวมาผนวกกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ มีจิตสำนึกและเกิดความตระหนักในการแก้ปัญหา พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กนักเรียนก็จะลดลงและเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคมอย่างแน่นอน

### 3. ประเภทและความสำคัญของวินัย

รุจิร ภู่อาระ และคณะ (2535 : 17) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 3 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทต่างมีแนวทางการปฏิบัติแตกต่างกันดังนี้

1. ระเบียบวินัยส่วนตัว หมายถึง กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ หรือคติประจำใจซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันไป เพราะแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้วินัยส่วนตัวแตกต่างกันออกไป ได้แก่ เพศ วัย ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษา หน้าที่การงาน หรือค่านิยม เช่น การตรงต่อเวลา ไม่ประพฤติดีดสีล เป็นต้น

2. ระเบียบวินัยในหน้าที่ หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในหน้าที่การงาน เช่น ระเบียบวินัยในครอบครัวที่ทุกคนในบ้านต้องปฏิบัติตามระบิตา มารดา ลูกหลาน หรือผู้อาศัย วินัยของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การทำความเคารพ เป็นต้น

3. วินัยทางสังคม ได้แก่แนวปฏิบัติอันดีที่ทุกคนในสังคมถือยึดปฏิบัติเหมือนกัน มีลักษณะเหมือนกันกับวินัยส่วนตัว และวินัยในหน้าที่ แต่วินัยทางสังคมมีความหมายที่กว้างกว่าทั้งนี้วินัยทั้งสองเกี่ยวข้องกับกลุ่มเล็กกว่าวินัยทางสังคม ตัวอย่างวินัยทางสังคม เช่น มารยาท กฎหมาย จารีตประเพณี หลักปฏิบัติทางศาสนา เป็นต้น

### 4. ความสำคัญของวินัย

วินัยเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของบุคคลที่จะพึงสร้างให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลเพราะวินัยมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรมในการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนในสังคม การเกิดวินัยนั้นน่าจะสร้างให้เกิดขึ้นได้ในเยาว์วัย ดังสุภาชิตที่ว่า “ไม้อ่อนดัดง่ายไม้แก่ดัดยาก” โดยสถาบันครอบครัวต้องสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวเด็กหากเด็กมีวินัยแล้วเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็จะสามารถดำเนินชีวิตตามกฎ ระเบียบที่สังคมกำหนดได้ แต่หากบุคคลขาดวินัยสังคมก็ทำให้สังคมขาดวินัยและบรรทัดฐานในการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง ผลที่เกิดขึ้นติดตามมาคือเกิดพฤติกรรมไม่พึง

ประสงค์ เช่น นักเรียนมหาวิทยาลัยสายก็ทำให้สังคมในวิทยาลัยเกิดความสับสนุ่นวายต้องคอยดูแลควบคุมกวดขันเป็นประจำ หรือผู้ขับขีจักรยานยนต์ไม่สวมหมวกนิรภัยก็ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องกวดขันในการตรวจจับ จากที่กล่าวมาเป็นเพียงการขาดวินัยส่วนหนึ่งของคนในสังคม ซึ่งหากสังคมใดมีวินัยในตนเองแล้วก็จะทำให้สังคมนั้นดำเนินไปด้วยความสงบร่มเย็น และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปว่าวินัยมีความสำคัญต่อบุคคลทุกคนชั้นระดับ ทุกสถานการณ์ เพราะวินัยเป็นสิ่งที่ควบคุมให้บุคคลให้ประพฤติตาม กฎระเบียบ ที่สังคมกำหนดขึ้น หากบุคคลมีวินัยในตนเองแล้วสังคมก็จะดำรงอยู่ด้วยความสงบสุขและเกิดบรรทัดฐาน ค่านิยมที่ดีในการดำรงชีวิตสามารถประกอบกิจกรรมทางสังคมขึ้นได้ สรุปวินัยแบ่งได้ 2 ประเภท

1. วินัยตนเอง คือวิธีการที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนให้ปฏิบัติตามเป้าหมายหรือสิ่งที่ตนเองต้องการโดยกระทำจนกลายเป็นความเคยชินและกระทำเป็นประจำ
2. วินัยสังคม คือ พฤติกรรมการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของที่สังคมกำหนดขึ้นได้เป็นอย่างดี

#### 5. ประเภทของวินัย

พจน์ หันนาคินทร์ (2542 : 32-35) ได้แบ่งวินัย ออกเป็น 2 ประเภท มีความแตกต่างกันดังนี้

1. วินัยในตนเอง หมายถึง การกระทำ หรือวิธีการที่บัญญัติขึ้นเพื่อ ควบคุมตนเองบังคับตนเองให้ปฏิบัติตามแนวทางที่เลือก ว่าดี ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้วจะลดปัญหาในด้านการปกครองได้มาก โรงเรียนไม่จำเป็นต้องออกระเบียบข้อบังคับให้มาก การควบคุมปกครองก็สะดวกสบาย เพราะตัวเองจะต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้บรรลุจุดหมายปลายทาง ได้อย่างสุขสบาย รู้จักรับผิดชอบ ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบ คือ
  - 1.1 การรู้จักตนเอง และมีกำลังใจที่จะกระตุ้นเตือนให้ตนเองปฏิบัติในสิ่งที่ปรารถนา
  - 1.2 ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่ โดยไม่มีใครบังคับทำงานสำเร็จ เรียบร้อยตามเวลา
  - 1.3 ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและตรงต่อเวลา สนใจ ขยันทำงานเต็มความสามารถ
  - 1.4 ไม่คิดเอาเปรียบเมื่อทำงานเป็นหมู่คณะ
  - 1.5 เป็นที่ยอมรับของสังคม สังคมนิยมยกย่อง
2. วินัยส่วนร่วม หรือวินัยสำหรับหมู่คณะ หมายถึงวินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้มีส่วนร่วมได้ปฏิบัติตาม คือ
  - 2.1 สามารถรักษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ให้อยู่ในระดับที่ดีและควรส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น รู้จักดำเนินงานให้เกิดผลดีแก่ส่วนรวม

2.2 สามารถควบคุมตนเองให้เป็นไปตามความต้องการและข้อตกลงของหมู่คณะ

2.3 การทำงานดำเนินการโดยหมู่คณะ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานซึ่งคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีวินัยดีจึงจะทำงานในหมู่คณะสำเร็จ

รุจิรั ภูสาระ และคณะ (2537 : 17) ได้แบ่งวินัยเป็น 3 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทต่างมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน

1. ระเบียบวินัยส่วนตัว หมายถึง กฎเกณฑ์แนวปฏิบัติหรือคติประจำใจเรื่องซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไป เพราะแต่ละมีลักษณะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำไว้คือนิสัยส่วนตัวแตกต่างกันออกไป ได้แก่ เพศ วัย ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษา หน้าที่การงานหรือค่านิยม เช่น การตรงต่อเวลา

2. วินัยในหน้าที่ หมายถึง กฎเกณฑ์แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในหน้าที่การงานเช่น ระเบียบวินัยในครอบครัว ที่ทุกคนในบ้านต้องปฏิบัติ เช่นการแต่งกาย การทำความสะอาด เป็นต้น

3. วินัยทางสังคม ได้แก่แนวปฏิบัติอันดีงามที่ทุกคนในสังคมควรยึดถือปฏิบัติ เช่น มารยาททางกฎหมาย จารีตประเพณีหลักปฏิบัติทางศาสนา

สรุปได้ว่า ประเภทของวินัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ วินัยในตนเอง หมายถึงความสามารถในการรู้จักควบคุมอารมณ์และความประพฤติของตนเอง ให้อยู่ภายใต้กฎระเบียบของตนเองที่ตั้งไว้และข้อบังคับของสังคมที่กำหนดไว้ โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นมาคอยตักเตือน วินัยเพื่อส่วนรวม หรือ วินัยสำหรับหมู่คณะ หมายถึง วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้ส่วนรวมปฏิบัติตามให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น วินัยส่วนรวมนี้จะต้องตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางกลาง ๆ ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติได้

## 6. หลักการดำเนินงานเกี่ยวกับวินัยนักเรียน

การดำเนินงานเกี่ยวกับวินัยนักเรียน เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน และจะต้องดำเนินการอย่างรัดกุมอย่างมาก อาจต้องยึดหลักการดังต่อไปนี้ (พิชิต ฤทธิ์จำรูญ, 2544 : 26-27)

1. หลักการป้องกัน (Prevention) หลักการข้อนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติผิดวินัยขึ้นอีก มีแนวความเชื่อพื้นฐานว่า “การป้องกันดีกว่าการแก้ไขเสียเวลา” โดยดำเนินการป้องกันด้วยวิธีการหลายๆ อย่าง

2. หลักการควบคุม (Control) หลักการนี้เพื่อควบคุมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย โดยการควบคุมดูแลชักจูงให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามสิ่งที่กำหนดไว้

3. หลักการแก้ไข (Correction) หลักการข้อนี้เพื่อแก้ไขปรับปรุงการประพฤติผิดวินัยนักเรียน ดำเนินการลงโทษหรือแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมตามความเหมาะสม

4. หลักการพัฒนาและส่งเสริม (Development) หลักการข้อนี้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมประสงค์ขั้นอีก ให้นักเรียนประพฤติดียิ่งขึ้นและมากขึ้น โดยวิทยาลัยจัดสภาพสภาพสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์

#### 7. สาเหตุที่นักเรียนขาดวินัย

การวินัยของนักเรียนจากการศึกษาค้นคว้าและวิจัย เซอร์ มณีวงศ์ (ม.ป.ป. : 170-174) พบสาเหตุการขาดวินัยของนักเรียนดังนี้

1. ตัวนักเรียนเอง เช่น ร่างกายผิดปกติ ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ ขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ ตลอดจนสติปัญญาไม่ดี เป็นต้น
2. กลุ่มเพื่อนนักเรียน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนกันทะเลาะวิวาท หรือสร้างบรรยากาศ ตึงเครียดเกิดขึ้นในวิทยาลัย
3. โรงเรียน เช่น ปัญหาจากครู-อาจารย์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี กฎระเบียบของวิทยาลัย เป็นต้น
4. บ้านและสิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ทางบ้านมีภูมิหลังที่ไม่ดี สังคมรอบบ้านไม่ดี สภาพสังคมโดยส่วนรวมของบ้านเมืองอยู่ในสภาพไม่ดี ก็มีส่วนทำให้นักเรียนขาดวินัยไปด้วย

แนวทางการสร้าง พัฒนาวินัยให้กับเด็กนักเรียนพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ใหญ่สามารถสร้างวินัยให้กับเด็กได้ คือ การทำตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก ดังพุทธสุภาษิตที่ว่า ตัวอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน เช่น ประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ คอยชี้แนะ ตักเตือนถึงผลดีผลเสีย ของการประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ด้วย
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครูต้องสร้างวินัย ให้เกิดกับนักเรียน ซึ่งในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น การเข้าสอนตรงเวลา การเอาใจใส่ ควบคุม ดูแล เอาใจรักระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ ให้เด็กเกิดความคิด มีเหตุผล และปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ถ้ากระทำผิดก็ลงโทษทันทีให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นอีก
3. กิจกรรมโฮมรูม เป็นบทบาทของครูที่ปรึกษาที่จะปลูกฝัง สร้างเสริมนิสัย พฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็ก ซึ่งในวิทยาลัยมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จัดคาบโฮมรูมในช่วงแรกของวันจันทร์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ความรู้ ตลอดจนการการปรับตัวที่เหมาะสม ในการศึกษาค้นคว้าในวิทยาลัยการดำรงชีวิตในสังคม เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างปกติสุข
4. กิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม เป็นกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดไว้ในชั่วโมงสุดท้ายของสัปดาห์ เพื่อส่งเสริม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของพุทธศาสนา และสามารถนำหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน

## 8. ประโยชน์ของความมีวินัย

พินีส หันนาคินท์ (2542 : 38) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของระเบียบวินัยดังนี้

1. ทำให้ป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นในชีวิต
2. ทำให้ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากบุคคลอื่น
3. ทำให้สังคมสงบสุข เพราะทุกคนปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน
4. ทำให้บุคคลมีระเบียบวินัยดี สามารถเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปสู่ทางที่ดีได้ง่าย

## 9. ด้านการแต่งกาย

การแต่งกายที่ถูกกาลเทศะเป็นการบ่งบอกให้ผู้อื่นรู้ว่าเขาเป็นคนเช่นไร เครื่องแต่งกายจะบอกให้ผู้พบเห็นรู้ว่า เขาคอนั้นเป็นคนเช่นไร ถ้าแต่งกายดีเรียบร้อยก็จะทำให้ตัวเองเกิดความเชื่อมั่น มีความภาคภูมิใจ

ธรรมรส โชติคุณุช (2540 : 126-133) ได้สรุปไว้ว่า การแต่งกายดี เป็นการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดีให้กับบุคคล และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การแต่งกายเป็นการเพิ่มบุคลิกลักษณะ และการจะเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่ดี จะต้องรู้ดีศิลปะในการแต่งกาย เพื่อเพิ่มบุคลิกลักษณะ เพราะบุคคลมองกัน หรือวินิจฉัยกัน ด้วยอาศัยการแต่งกายนั่นเอง

วิจิตร อวาทกุล (2533 : 123-124) ได้สรุปไว้ว่า การแต่งกายเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่ตนเอง ผู้ที่แต่งกายดีย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้อื่นอยากคบหาสมาคมด้วยเครื่องแต่งกายช่วยเสริมสร้าง และสามารถเปลี่ยนบุคลิกภาพของตนเองได้ การแต่งกายดีทำให้มีเสน่ห์ ไม่จำเป็นต้องใช้ของมีราคาแพง เป็นการสิ้นเปลือง สิ่งสำคัญแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างบุคลิกของตน การแต่งกายของคนเราย่อมบ่งบอกอะไรหลายอย่างว่า ผู้แต่งนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ จิตใจ ฯลฯ ว่าเป็นอย่างไร ผู้ที่แต่งกายเป็น จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่น เก๋ มีเสน่ห์ ดูเรียบร้อยและสง่างาม การแต่งกายที่เหมาะสมนั้นควรคำนึงว่าเหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ สถานการณ์หรือเหตุการณ์และส่วนผู้ที่แต่งกายดี ประพฤติดี มีเสน่ห์ ผู้คนอยากใกล้ชิดสนิทสนม

สรุปว่า การแต่งกายที่ถูกกาลเทศะ เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญยิ่ง เพราะเครื่องแต่งกายจะบอกผู้อื่นว่า ผู้แต่งเป็นคนอย่างไร เครื่องแต่งกายจะบอกความรู้สึกแก่ผู้พบเห็น และเมื่อเวลาใดแต่งกายไม่เรียบร้อยจะทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความภาคภูมิใจ ซึ่งผิดกับเมื่อแต่งกายดี จะรู้สึกมีสง่าผ่าเผย และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

## 10. ด้านการตรงต่อเวลา

### 10.1 ความหมาย

พินีส หันนาคินท์ (2542 : 60) ให้ความหมายไว้ว่า การตรงต่อเวลา หมายถึง การทำงาน หรือ การทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

วินัย พัฒนรัฐ และคณะ (ม.ป.ป. : 16) สรุปไว้ว่า การตรงต่อเวลา หมายถึง

การทำงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงตามเวลา หรือให้ทันเวลาตามที่กำหนด การฝึกให้ตรงเวลาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความความรับผิดชอบในการมีระเบียบวินัย

รุจิรี ภูสาระ และคณะ (2535 : 29) สรุปไว้ว่า การตรงต่อเวลา หมายถึง การทำกิจกรรมใดๆ ให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง เมื่อรู้ว่าทำอะไรล่าช้ากว่าที่กำหนดก็ไม่นั่งนอนใจ ควรรีบทำงานนั้นให้เสร็จ เพื่อมิให้ล่าช้ากว่ากำหนดมากกว่าเดิม

### 10.2 แนวทางในการปฏิบัติตนให้ตรงต่อเวลา

พนัส หันนาคินทร์ (2542 : 61) ได้ให้แนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. เมื่อได้รับมอบหมายงาน ให้รับผิดชอบต้องรีบดำเนินการทันที
2. เมื่อนัดกับใครต้องไปพบตามเวลา พยายามไม่ผิดนัด
3. เมื่ออยู่บ้านตื่นนอนเช้าให้ทันเวลา
4. เมื่ออยู่ที่โรงเรียนต้องเข้าเรียนตามเวลาที่กำหนด เพื่อจะได้ความรู้เต็มที่
5. เมื่อมีอุปสรรคในขณะปฏิบัติงานต้องไม่เกิดความท้อแท้จนการงาน

หยุดชะงักแต่ต้องเร่งแก้ไขให้งานสำเร็จได้ตรงตามกำหนดเวลา

รุจิรี ภูสาระ และคณะ (2535 : 30) กล่าวถึง การทำตนให้เป็นคนตรงต่อเวลา มีแนวปฏิบัติ คือ

1. รับผิดชอบภารกิจทันทีที่ได้รับงาน
2. ไม่หยุดชะงักอยู่กับที่
3. สร้างตาราง หรือ กำหนดการที่เริ่มต้นการดำเนินงาน และเสร็จสิ้นตาม

โครงการ

### 10.3 ประโยชน์ของการตรงต่อเวลา

รุจิรี ภูสาระ และคณะ (2535 : 31) กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติตนเป็นคนตรงต่อเวลาทำให้ได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้การดำเนินงานสำเร็จลงตามกำหนดการ ไม่ล่าช้า
2. ได้รับการยกย่องเป็นบุคคลที่มีเกียรติไม่ทำงานให้ผู้อื่นเสียหาย
3. อาจได้รับมอบหมายงานที่สำคัญบางอย่างให้ทำเพิ่มขึ้น เพราะได้รับการไว้วางใจว่าเป็นคนตรงต่อเวลา
4. มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เพราะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ
5. มีมิตรมาก อยากคบหาสมาคมและอยากร่วมทำงานด้วย

### 10.4 โทษของการไม่ตรงต่อเวลา

วินัย พัฒนรัฐ และคณะ (ม.ป.ป. : 16) ได้สรุปไว้ว่า การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาเกิดผลเสียดังนี้ คือ

1. ทำให้งานล่าช้า
2. ไม่ได้รับความไว้วางใจจากบุคคลทั่วไป
3. ขาดความพร้อมเพรียงในหมู่คณะ
4. ถูกตำหนิจากบุคคลอื่น

## 11. ด้านการรักษาความสะอาด

ความสะอาดเป็นการปฏิบัติเพื่อดูแล บำรุงรักษาสถานที่ทำงาน อุปกรณ์เครื่องใช้ให้พร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดของที่ไม่จำเป็นออก และจัดของที่จำเป็นให้เกิดความสะดวกในการใช้แล้ว ให้ทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ที่ตนเองรับผิดชอบ และรักษาความสะอาดอยู่อย่างสม่ำเสมอ

กรมวิชาการ (2542 : 21) กล่าวถึง ความสะอาดว่า ความสะอาดมีอยู่ 3 ทาง คือ สะอาดกาย สะอาดวาจา สะอาดใจ หมายถึง ความดีงาม หรือความสุจริตทางกาย วาจา ใจ และสะอาดภายนอก ได้แก่ ความสะอาดของร่างกาย เครื่องใช้ บ้านเรือนและความเป็นอยู่ ส่วนความสะอาดภายใน ได้แก่ ความสะอาดในจิตใจ

วุฒิชา เพชรสุวรรณ (ม.ป.ป. : 8-13) สรุปเกี่ยวกับ การรักษาความสะอาด ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ดังนี้

1. บริเวณบ้าน ควรเก็บกวาด ขยะ มูลฝอย ลงถังขยะให้เป็นที่
2. ควรมีที่รองรับขยะมูลฝอย สิ่งของที่ไม่ได้ใช้แล้ววางไว้ในบ้านหลายๆ แห่ง
3. รักษาความสะอาดบริเวณ ห้องนอน ห้องแต่งตัว ห้องครัว ห้องน้ำห้องส้วมให้อยู่ในสภาพที่น่าอยู่ เรียบร้อยและสะอาด
4. การรักษาความสะอาดห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ พื้นห้อง ระเบียง เพดาน ผาผนัง
5. การสำรวจและรายงานสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข สิ่งชำรุดใช้การไม่ได้
6. การร่วมมือกันรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม โรงรถ โรงอาหาร และสถานที่รับประทานอาหาร

### 7. การรักษาความสะอาดตนเองและที่อยู่อาศัย

สรุปได้ว่าการรักษาความสะอาดเป็นการที่บุคคลรู้จักการควบคุมตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนอย่างเป็นระเบียบและสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดตนเอง บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย และสาธารณสถาน เช่น สวนหย่อม เป็นต้น

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 นั้นได้นิยามคำว่า “สะอาด” ไว้ 2 ลักษณะ ความหมายแรกนั้นมุ่งเน้นลักษณะทางกายภาพ ซึ่งนิยามว่า “สะอาด” ก็คือ “ไม่สกปรก” อันหมายรวมถึงการมีความโปร่งใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น ในขณะที่ความหมายที่สองนั้นมุ่งเน้นลักษณะของจิตใจ ซึ่ง “สะอาด” ก็คือ “การมีจิตใจบริสุทธิ์” โดยสรุปแล้วผู้ที่มีคุณธรรมในด้านของความสะอาดเรียนรู้ที่จะดูแลตนเองให้ปราศจากความมัวหมองทั้งกายและใจแก่ผู้พบเห็น ในขณะที่ความหมายที่สองนั้นมุ่งเน้นลักษณะของจิตใจ ซึ่ง “สะอาด” ก็คือ “การมีจิตใจบริสุทธิ์” โดยสรุปแล้ว ผู้ที่มีคุณธรรมในด้านของความสะอาดเรียนรู้ที่จะดูแลตนเองให้ปราศจากความมัวหมองทั้งกายและใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : 7)

ตามมุมมองของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เด็กและเยาวชนผู้ที่ได้รับการบ่มเพาะคุณธรรมในด้านความสะอาดกายและใจจะรักษาร่างกายและสภาพแวดล้อมให้สะอาดปราศจาก

ความมัวหมองพร้อมทั้งดูแลจิตใจของตนให้กอบปรไปด้วยความคิดที่ดีต่อผู้อื่น ไม่มุงร้าย ไม่อิจฉาริษยา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 20)

ความสะอาดทั้งสองลักษณะเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมปัจจุบัน ความสะอาดกายจะเป็นเกราะเสริมที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนมีสุขอนามัยที่แข็งแรง อันเป็นที่มาของความพร้อมต่อการเจริญเติบโตของงามในทุก ๆ ด้าน นอกจากนั้น การรักษาความสะอาดทางกายยังนับเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกเสริมสร้างวินัยให้แก่เด็กและเยาวชนไปด้วยพร้อม ๆ กัน (นวลศิริ เปาโรหิต. 2550 : 41)

แต่อย่างไรก็ตาม ความสะอาดทางกายเพียงอย่างเดียวคงยังไม่เพียงพอต่อการเสริมสร้างความงอกงามทางจิตใจของเด็กและเยาวชน อนาคตของชาติกลุ่มนี้ควรที่จะได้รับการปลูกฝังและฝึกฝนให้มีความบริสุทธิ์สะอาดของจิตใจ ไม่คิดมุงร้ายหรืออิจฉาริษยาผู้อื่น มองและคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ในแง่ดี เนื่องจากความคิดในลักษณะนี้จะเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งในการเสริมสร้างสุขภาวะทางจิตของเด็กและเยาวชนต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : 9)

สรุปได้ว่า วินัยเป็นการกระทำให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคมที่กำหนดขึ้น และสามารถประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบ แบบแผนและข้อบังคับของโรงเรียนสังคม ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของนักเรียนได้

## ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA

PDCA มาจากคำภาษาอังกฤษ 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) Act (ดำเนินการให้เหมาะสม)

แนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกโดยนักสถิติ Walter Shewhart ซึ่งได้พัฒนาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ในระยะเริ่มแรก วงจรดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในชื่อ “วงจร Shewhart” จนกระทั่งราวทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่าง กว้างขวางโดย W.Edwards Deming ปรมาจารย์ทางด้าน การบริหารคุณภาพ หลายคนจึงเรียกวงจรนี้ว่า “วงจร Deming”

เมื่อเริ่มแรก Deming ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ 4 ฝ่าย ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพ และความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย และฝ่ายวิจัย ความสัมพันธ์ทั้ง 4 ฝ่ายนั้น จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพของสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยให้ถือว่าคุณภาพจะต้องมาก่อนสิ่งอื่นใด

ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับกับวงจร Deming ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสม (ซึ่งในระยะเริ่มแรกหมายถึงการปรับปรุงแก้ไข) แต่ยังไม่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะแต่ละขั้นตอนถูกมอบหมายให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ขณะที่ฝ่ายบริหารกำหนดแผนงานและตั้งเป้าหมายสำหรับพนักงาน พนักงานก็ต้องลงมือปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดขึ้น ในขณะที่ผู้ตรวจสอบคอยตรวจสอบผลการ



ปฏิบัติงานของพนักงานเป็นระยะๆ และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ หากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาดหรือเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายก็จะได้แก้ไขได้ทันที พนักงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายก็จะได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน แต่ถ้าไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายก็จะถูกประเมินผล การปฏิบัติงานที่ต่ำ การดำเนินงานในลักษณะนี้จะเห็นได้ว่าค่อนข้างแข็งแกร่ง นอกจากผู้บริหารจะไม่ประเมินศักยภาพของพนักงานซึ่งเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานแล้วยังขาดวิสัยทัศน์ที่ดีในเรื่องของการประสานงานภายในหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้พนักงานมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนและแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม วงจร Deming ได้พัฒนาไปในทิศทางที่นุ่มนวลขึ้น ในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานการบริหารงาน 2 อย่าง นั่นก็คือ การสื่อสารและความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในหน่วยงาน โดยผู้บริหารยังคงเป็นผู้กำหนดแผนงาน แต่จะสื่อสารผ่านช่องทางหัวหน้างานและพนักงานตามลำดับขั้นเป้าหมายถูกกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมเป็นไปได้

เราใช้วงจร PDCA เพื่อการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง ทุกครั้งที่วงจรหมุนครบรอบก็จะเป็นแรงส่งให้หมุนในรอบต่อไป วิธีการใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดการปรับปรุงก็จะถูกจัดทำเป็นมาตรฐานการทำงาน ซึ่งจะทำให้การทำงานมีการพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด เราอาจเริ่มด้วยการปรับปรุงเล็ก ๆ น้อย ๆ ก่อนที่จะก้าวไปสู่การปรับปรุงที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

วงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุก ๆ เรื่อง นับตั้งแต่กิจกรรมส่วนตัว เช่น การปรุงอาหาร การเดินทางไปทำงานในแต่ละวัน การตั้งเป้าหมายชีวิต การดำเนินงานในระดับบริษัท จนกระทั่งในระดับสถาบันการศึกษา หรือที่นำมาใช้ในระบบประกันคุณภาพการศึกษา

#### โครงสร้างของวงจร PDCA

ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย “การวางแผน” ครอบรอบ เพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึง “ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิภาพที่สุด ก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม

#### ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้ จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าวการวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุดิบ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผสมผสานประสบการณ์ ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้ ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเราสำหรับสิ่งนั้นประเภทที่ 2 การวางแผน

เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งเราสามารถควบคุมผลที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

### ขั้นตอนการปฏิบัติ (DO)

ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงในหน่วยงานผู้บริหารย่อมต้องการทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

### ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอการตรวจสอบทำให้เราทราบว่าการปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือ เราต้องรู้อะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนที่ต่อไป

### ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act)

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เราควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

1. มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้
2. ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม
3. ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้
4. เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

### PDCA (Plan-Do-Check-Act)

เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอน 4 ขั้น คือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยตลอดวงจร PDCA นี้ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร.ชิฮาร์ท ต่อมา ดร.เดมมิ่ง ได้นำมาเผยแพร่จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ขั้นตอนแต่ละขั้นของวงจร PDCA มีรายละเอียด ดังนี้

1. Plan (วางแผน) หมายความว่ารวมถึงการกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายในการวางแผน

จะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐาน ของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้ จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

2. DO (ปฏิบัติ) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของ สภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นงานใหม่หรือ งานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรม ก่อนที่จะปฏิบัติจริงการปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึก ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

3. Check (ตรวจสอบ) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผน หรือไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรค ต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพ ของการดำเนินงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงาน จะต้องตรวจสอบด้วย ว่าการปฏิบัติ นั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

4. Act (การปรับปรุง) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้วการปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วน เฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการ ทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารงานในระดับต่าง ๆ ทุกระดับตั้งแต่เล็กที่สุดคือการปฏิบัติงานประจำวันของบุคคลคนหนึ่งจนถึงโครงการในระดับใหญ่ที่ต้องใช้ กำลังคนและเงินงบประมาณจำนวนมากย่อมมีกิจกรรม PDCA เกิดขึ้นเสมอ โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ครบวงจรบ้าง ไม่ครบวงจรบ้างแตกต่างกัน ตามลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลาย ๆ วง วงใหญ่สุด คือ วงที่มีวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนงานวงใหญ่อาจครอบคลุมระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายปีจึงจะบรรลุผล การจะผลักดันให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติ (P)โดยนำแผนยุทธศาสตร์มากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงาน ประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กร แผนการปฏิบัติงานประจำปีจะก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่ หากหน่วยงานมี

ขนาดใหญ่ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ก็จะต้องแบ่งกระจาย ความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่มขึ้นอีกหลาย ๆ วงโดยมีความเชื่อมโยงและซ้อนกันอยู่ การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทั้งหมดจะรวมกันเป็น (D) ขององค์กร นั้น ซึ่งองค์กรจะต้องทำการติดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุงจุดที่เป็นปัญหาหรืออาจต้องปรับแผนใหม่ ในแต่ละปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

## บริบทของโรงเรียนบ้านต้อนวิทยาคาร

### 1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านต้อนวิทยาคาร ตำบลเหนือ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000 โทรศัพท์ 043 -815670 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 [www.http:// www.btwschool.ac.th](http://www.btwschool.ac.th)

เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เนื้อที่ 25 ไร่ 1 งาน 77.7 ตารางวา

เขตพื้นที่บริการ 7 หมู่บ้าน ได้แก่

บ้านโนนสำราญ หมู่ที่ 1

บ้านสิมลี หมู่ที่ 2

บ้านต้อน หมู่ที่ 6,7

บ้านหนองสาหร่าย หมู่ที่ 8

บ้านสะอาดสมศรี หมู่ที่ 4,9

ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนบ้านต้อนวิทยาคาร จัดตั้งเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2465 โดยหลวงศรีพัฒ วงศ์ นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์โดยใช้ศาลาการเปรียญวัดบ้านต้อนเป็นสถานที่เรียน ปี พ.ศ. 2471 ได้ย้ายมาตั้งบริเวณริมหนองสาหร่าย(หนองเทา) ซึ่งเป็นโบราณสถานเคยเป็นวัดเก่าแก่มี พระพุทธรูปองค์ใหญ่ (หลวงพ่อร่วม) ประดิษฐานอยู่ ชื่อเดิมโรงเรียนประชาบาล ตำบลเหนือ (หนองสาหร่าย)

ปี พ.ศ. 2513 โรงเรียนได้รับอนุมัติให้เปิดสอนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ประถมศึกษาปีที่ 7) และได้ย้ายมาสร้างโรงเรียนในที่ดินแปลงใหม่ (ปัจจุบัน) โดยคณะกรรมการ สถานศึกษาซึ่งมีพระมหาชัยยนต์ สุริยธรรมโม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และนายปิ่น อุดรไสว ประธานฝ่ายฆราวาส ได้ขอบริจาคที่ดินจากราษฎร จำนวน 19 ไร่ เป็นที่ดิน 25 ไร่ 1 งาน 77 ตารางวา บนที่ดินเลขที่ 188 ที่บ้านโนนสำราญ หมู่ที่ 1 ตำบลเหนือ อำเภอเมืองจังหวัด กาฬสินธุ์ ส่วนที่ดินแปลงเดิมยกให้ชาวบ้านสร้างวัดเศวตวันวาราม

ปี พ.ศ. 2540 โรงเรียนได้รับอนุมัติให้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- 3 (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา)

รายนามผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร ดังนี้

1. นายบุญ ฉายจรุง 1 มิถุนายน 2465 - 20 สิงหาคม 2467
2. นายชื่น ไธแสง 5 พฤษภาคม 2467 - 1 ตุลาคม 2468
3. นายบุญ ฉายจรุง 2 ตุลาคม 2468 - 1 ตุลาคม 2472
4. นายเดิน พลเยี่ยม 19 ตุลาคม 2472 - 20 สิงหาคม 2477
5. นายปิ่น อุดรไสว 1 กันยายน 2477 - 30 กันยายน 2514
6. นายบัวแก้ว ทองสาร 1 ตุลาคม 2514 - 30 กันยายน 2515
7. นายนิยม สหัสทัศน์ 1 ตุลาคม 2515 - 30 กรกฎาคม 2517
8. นายเปลี่ยน ไชยศรีหา 1 ตุลาคม 2517 - 1 พฤษภาคม 2523
9. นายสวัสดิ์ โรจนกร 1 กรกฎาคม 2523 - 15 มิถุนายน 2524
10. นายวิบูลย์ ปรีดี 22 พฤศจิกายน 2524 - 24 มีนาคม 2526
11. นายล่วง ดลโสภณ 1 สิงหาคม 2526 - 26 กันยายน 2526
12. นายวัชรินทร์ อ่อนประสงค์ 1 มกราคม 2527 - 30 พฤศจิกายน 2530
13. นายทรัพย์ น้อยสมบัติ 12 พฤษภาคม 2531 - 30 กันยายน 2549
14. นายพิรพงษ์ โลหะมาศ 9 พฤศจิกายน 2549 - 18 พฤศจิกายน 2554
15. นายประจวบ ขาวศรี 18 พฤศจิกายน 2554 - ปัจจุบัน

## 2. ข้อมูลผู้บริหาร

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน ชื่อ นายประจวบ ขาวศรี โทรศัพท์ 089-5702203  
e-mail prachuab.khao@hotmail.com วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท (กศ.ม) สาขา  
บริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่ 14 พฤศจิกายน 2554 จนถึงปัจจุบัน  
เป็นเวลา - ปี 5 เดือน

2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน

## 3. สภาพชุมชนโดยรวม

### ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะชุมชนล้อมรอบมีประชากรในเขต  
บริการของโรงเรียนประมาณ 7,640 คน อาชีพหลักของชุมชนคือ เกษตรกรรมปลูกข้าวนาปี  
นาปรังและปลูกเห็ดฟางเป็นอาชีพเสริม เนื่องจากไม่มีความรู้ด้านอื่น ประชากรทั้งหมดนับถือ  
ศาสนาพุทธ งานประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ ประเพณีบุญคูณลานสู่  
ขวัญข้าวและประเพณีบุญบั้งไฟ

2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบ  
อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 90 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 10 ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มี  
รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 30,320 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน

3. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร ตั้งอยู่ท่ามกลางชุมชน มีเขตบริการ จำนวน 7 หมู่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป รายได้ปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีลูกเฉลี่ยครอบครัวละ 2 คน บางส่วนไปทำงานที่ต่างถิ่นทิ้งภาระให้ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นคนเลี้ยงดูลูก ประชาชนทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ วัดเป็นสถานที่ที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือมากที่สุด วัด บ้าน โรงเรียน ให้ความร่วมมือกันดีมาก แต่ประชาชนไม่สามารถสนับสนุนด้านกำลังทุนทรัพย์เพื่อพัฒนาโรงเรียนได้มากนัก เนื่องจากมีภาระที่รับผิดชอบหลายด้านเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

#### 4. คำขวัญ และวัตถุประสงค์เฉพาะสถานศึกษา

คำขวัญของโรงเรียน “ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ เชิดชูคุณธรรม นำชุมชนพัฒนา”

1. ใฝ่เรียน หมายถึง มีความขยันหมั่นเพียร เรียนดี มุ่งมั่นและตั้งใจใน  
การศึกษา
2. ใฝ่รู้ หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ ศึกษาค้นคว้า และการใช้สื่อเทคโนโลยี  
คอมพิวเตอร์
3. เชิดชูคุณธรรม หมายถึง คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน  
ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ
4. นำชุมชนพัฒนา หมายถึง เป็นผู้นำชุมชนในการพัฒนา ตามหลักปรัชญา  
เศรษฐกิจพอเพียง
5. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และจัดสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการ  
เรียนรู้

ปรัชญาของโรงเรียน

“การศึกษาคือการพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพ”

สีประจำโรงเรียน

สีเขียว หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ของท้องถิ่น

สีแดง หมายถึง ความรักและห่วงแหนมาตุภูมิท้องถิ่น

เอกลักษณ์ของโรงเรียน

ร่มรื่น ยางนา ป่าชุมชน

อัตลักษณ์ของโรงเรียน

ทักทาย ไหว้ดี มีเสน่ห์

#### 5. ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2556) ดังนี้

1. จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งหมด 289 คน
2. จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ตารางที่ 1 ข้อมูลนักเรียน

ระดับชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
อนุบาล 1	14	13	27
อนุบาล 2	17	11	28
รวม	31	24	55
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	11	11	22
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	15	8	23
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	14	14	28
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	17	10	27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	21	14	35
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	8	18	26
รวม	86	75	161
มัธยมศึกษาปีที่ 1	12	12	24
มัธยมศึกษาปีที่ 2	17	7	24
มัธยมศึกษาปีที่ 3	7	7	14
รวม	36	26	62
รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด	153	125	289

ตารางที่ 2 ข้อมูลครูและบุคลากร

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด			อายุเฉลี่ย	ประสบการณ์สอน
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่าป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่าป.ตรี		
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	1	53	33
รองผู้อำนวยการ	-	-	-	-	-	-	-
ครูประจำการ	6	15	1	19	1	53	34
ช่วยราชการ	1	-	-	1	-	55	30
เจ้าหน้าที่ธุรการประจำสถานศึกษา	1	-	-	1	-	24	2
ครูอัตราจ้าง	-	1	-	1	-	38	1
พนักงานบริการ	2	-	2	-	-	56	29
รวม	11	16	3	22	2	47	23

### ครูประจำการ

จำนวนครูที่สอนวิชาตรงเอก 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78

จำนวนครูที่สอนตรงความถนัด 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.21

### โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร จึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ 2 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

### กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรสถานศึกษา

กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 )

ในปัจจุบันโรงเรียนบ้านดอนวิทยาคาร เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีครู จำนวน 25 คน และมีนักเรียนทั้งสิ้น 289 คน โรงเรียนได้กำหนด กฎ ระเบียบ และวินัยขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนได้ ประพฤติปฏิบัติอยู่ในขอบเขต และอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และวินัยนักเรียนของนักเรียนใน โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน แต่จาก สภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจากการรายงานการประเมินนักเรียนในด้านต่าง ๆ พบว่า สภาพ ปัจจุบันปัญหาของนักเรียนในโรงเรียนยังขาดคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในด้านการรักษาความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า เล็บมือ เล็บเท้า ตลอดทั้งการรักษาความสะอาดภายในบริเวณห้องเรียน บริเวณโรงเรียน ตลอด ทั้งสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ขาดการดูแลจากนักเรียนในการรักษาความสะอาด สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนอยู่ในสภาพที่ดีตลอดไป โดย นักเรียนยังคิดว่าการรักษาสภาพแวดล้อมไม่ใช่หน้าที่ของตนเองที่จะต้องดูแลรักษา สภาพแวดล้อม ผู้วิจัยได้คำนึงถึงปัญหาดังกล่าว หากปล่อยปละละเลยต่อไป จะทำให้นักเรียนขาด คุณธรรม จริยธรรม และวินัยในด้านการรักษาความสะอาด ความรับผิดชอบ และจะส่งผลต่อไป ในอนาคตได้ จึงได้สรุปปัญหาร่วมกันเพื่อนำปัญหาดังกล่าวช่วยกันแก้ไขให้เกิดดำเนินงานเพื่อ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเองของนักเรียนต่อไป

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. งานวิจัยในประเทศ

ปรีชา หลักคำพันธ์ (2550 : 104-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่าคำรวม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน กลุ่มผู้วิจัย ทุกคนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความตระหนักและไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงาน



เสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของโรงเรียนยังไม่เป็นระบบ การกำหนดนโยบายของโรงเรียนไม่ชัดเจน การดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาไม่ครอบคลุมและครูทุกคนไม่มีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องขาดการนิเทศติดตามและประเมินผล อีกทั้งขาดการสรุปผลการดำเนินงาน ส่งผลให้นักเรียนขาดวินัยในตนเอง โดยเฉพาะ ด้านการรักษาความสะอาด เพิ่มขึ้นกลุ่มผู้วิจัย จึงได้พัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ การศึกษาดูงาน และการนิเทศแบบมีส่วนร่วม หลังการศึกษาดูงานพบว่า กลุ่มผู้วิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนเพิ่มขึ้น และหลังการนิเทศแบบมีส่วนร่วม พบว่ากลุ่มผู้วิจัยได้ร่วมมือกันดำเนินงาน ดังนี้ 1) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ดังนี้ “เสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ด้านการรักษาความสะอาด ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนได้กำหนดกิจกรรมในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้ พัฒนานักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน คือ

(1) กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (2) กิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน (3) กิจกรรมนักเรียนตัวอย่าง ได้จัดกิจกรรมในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ในเวลาที่กำหนด คณะครูมีความตั้งใจ เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง และได้ดำเนินการประเมินและสรุปผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มปกติมีวินัยในตนเอง ดีขึ้นกว่าเดิมส่วนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดีขึ้น ด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 36 คน มีการปรับพฤติกรรมโดยดูแลความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า ห้องเรียนและบริเวณที่รับผิดชอบ ได้สะอาดเรียบร้อยทุกวัน

บุญเพียง แทบสี (2552 : 92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การสังเกต และการสะท้อนผล ผลการวิจัยพบว่า

1. ก่อนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ พบนักเรียนมีปัญหา ดังนี้ การแต่งกาย นักเรียนไว้ผมยาว เกินระเบียบที่โรงเรียนกำหนด ปล่อยเสื้อลอยชายออกนอกกางเกง ใช้เครื่องประดับตกแต่งร่างกายเกินความจำเป็น ชัดเขียนหรือ วาดภาพบนเสื้อผ้าและร่างกาย ไม่สวมรองเท้า ถูงเท้าเข็มขัดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การตรงต่อเวลา นักเรียนมาโรงเรียนไม่ทันเข้าแถวเคารพธงชาติ เข้าชั้นเรียนและเรียนไม่เต็มเวลาทุกชั่วโมง ไม่เข้าแถวหน้าชั้นเรียนก่อนเข้าเรียนภาคบ่าย รับประทานอาหารก่อนเวลาพักกลางวันไม่เข้าแถวหลังเลิกเรียน การทำงานที่มอบหมาย นักเรียนส่วนหนึ่งส่งการบ้านไม่ทันตาม เวลาที่ครูกำหนด ไม่ปฏิบัติตามพิเศษที่ได้รับมอบหมาย จะส่งงานก็ต่อเมื่อครูจะลงโทษ การรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน นักเรียนส่วนหนึ่งไม่ตั้งใจปฏิบัติงานในเขตรักษาความสะอาดที่กำหนดให้ไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่เวรรักษา ความสะอาดห้องเรียนห้องพิเศษ ห้องน้ำห้องส้วม การเข้าร่วม

กิจกรรมของทางโรงเรียน นักเรียนบางส่วนเข้าร่วมกิจกรรม วันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวันสำคัญของชาติมีผู้เข้าร่วม ไม่ครบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

2. หลังการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น โดยนักเรียนได้รับการ พัฒนาด้านวินัยเพิ่มมากขึ้น ด้านการแต่งกายและการตรงต่อเวลานักเรียนทุกคนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนเดินทางถึงโรงเรียนตอนเช้าทันเช้าแถวเคารพธงชาติและเข้าห้องเรียนตามกำหนด การทำงานที่ได้รับมอบหมายนักเรียนตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเต็มใจ ผลงานเสร็จสมบูรณ์ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม นักเรียนเอาใจใส่รับผิดชอบ ในการรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด มีความมุ่งมั่นในการเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนอย่างดี

กิติพงษ์ ศรีครรัตน์ (2551 : 103-105) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหินมงคล อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันปัญหาโรงเรียนวัดหินมงคล อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูยังขาดการสอดแทรกความมีวินัยในตนเองให้แก่ นักเรียน นักเรียนขาดความตระหนักไม่เห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความสามัคคี รวมถึงระบบการติดตามตรวจสอบ การนิเทศการประเมินผลแบบทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ขาดประสิทธิภาพเมื่อดำเนินการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหินมงคล อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ประกอบไปด้วยกิจกรรมสถานักเรียน ได้แก่กิจกรรมกำหนดบทบาทและสร้างความตระหนัก กิจกรรมปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และกิจกรรมยกย่องคนดี กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมประกวดเรียงความเรื่องความซื่อสัตย์และกิจกรรมแข่งขันการตอบปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และกิจกรรมชมรมได้แก่ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรมกีฬาและกิจกรรมชมรมรักษาระบอบชาติ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้าน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความสามัคคี หลังจากการดำเนินงานมากกว่าก่อนการดำเนินการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนจำนวน 40 คน และในการปฏิบัติงานผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ส่งผลให้การดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การวิจัย

จิระศักดิ์ จำปาโพธิ์ (2551 : 89-90) ได้ศึกษาการการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียน บ้านละกอ อำเภอจักราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ไม่ประหยัด มีกิริยาจาไม่เหมาะสม ร่างกาย เครื่องแต่งกายไม่สะอาดไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ขอบหียบของโดยไม่ขออนุญาต ไม่เข้าคิว ไม่ชอบเข้าแถวเคารพธงชาติไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม พูดจาไม่สุภาพ ชอบสูบบุหรี่ เข้าห้องเรียนช้า ไม่รู้จักเวลาที่ตนรับผิดชอบเห็นแก่ตนเองเป็นหลัก ไม่ทำความสะอาดห้องเรียน บริเวณที่ได้รับมอบ ชอบหนีเรียนเมื่อดำเนินงานเสริมสร้างความรับผิดชอบของนักเรียนโดยใช้ 1) กิจกรรมยกย่องเชิดชูคนดี กลุ่มทำดีได้แก่ การยกย่องเชิดชูนักเรียน กลุ่มนักเรียนที่ทำดี การยกย่องเชิดชูนักเรียน กลุ่ม

นักเรียนที่มีความรับผิดชอบดี 2) กิจกรรมโรงเรียนนำดู นำอยู่ นำเรียน ได้แก่ การอบรมเรื่อง ความสะอาดและระเบียบ วินัย การคัดเลือกนักเรียน กลุ่มนักเรียนตัวอย่าง พบว่า นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 25 คน มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทุกพฤติกรรมตัวบ่งชี้แต่ยังมี จุดอ่อนในเรื่องการทำการบ้านด้วยตนเองไม่ลอกเพื่อน การแสดงกิริยา วาจา เรียบร้อยถูก กาลเทศะ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การช่วยงานในกลุ่ม การพูดจาไพเราะ และการใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ ควรจะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการเพิ่มระยะเวลาของการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น และดำเนินการอย่างสม่ำเสมอตลอดไป

จเร แก้วช่วย (2552 : 71-79) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนคูเมืองวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า สภาพก่อนการพัฒนาดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนคูเมืองวิทยา พบว่า นักเรียนบางคนขาดวินัยด้านการเข้าแถว การ แต่งกาย ทั้งนี้เพราะบุคลากรละเลยต่อการแก้ไข การขาดวินัยดังกล่าวของนักเรียน และไม่มี รูปแบบและวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาด้วยการ ประชุมระดมความคิด ร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมส่งเสริมสร้างวินัย 4 กิจกรรม คือ 1) การประชุมระดมความคิด 2) กิจกรรมนิเทศภายในในการพัฒนาวินัย 3) กิจกรรมการเสริมแรง 4) กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นรายบุคคลทำให้การดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย การเข้าแถวส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมทาง วินัยที่ดีขึ้น ดังนี้ การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยใช้ กิจกรรมในการสร้าง วินัย การประชุมระดมความคิด ร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมเสริมวินัย 4 กิจกรรมทำให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจในแนวทางการพัฒนา มีความจริงใจในการจัดกิจกรรมทำให้เกิด การพัฒนาที่สอดคล้องกันส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมทางวินัยที่ดีขึ้น

ไฉไลศรี เพชรใต้ (2552 : 100) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานการเสริมสร้าง วินัยนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 / 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด สกลนครผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความ รับผิดชอบในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์แบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ การเล่นเกม ทานประกอบละครสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมประกอบเพลง การแสดงบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียน ทุกคนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีการพัฒนาเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยในตนเอง ในด้านความ รับผิดชอบ ดีขึ้นแสดงว่าการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนบรรลุ เป้าหมาย และส่งผลให้ได้รับคำยกย่องชมเชยว่าเป็นแบบอย่างของนักเรียนที่ดีด้วย

ชุมชัย ฉายจิต (2552 : 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานด้านการ เสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียน เทศบาล 4 วัดใต้โพธิ์คำ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการรักษาความสะอาดของร่างกาย สิ่งของเครื่องใช้ ห้องเรียน บริเวณโรงเรียน สาธารณสมบัติทั่วไป ด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตาม ระเบียบของโรงเรียน ด้านการแสดงความเคารพตามแบบมารยาทไทย ด้านการกราบและการไหว้ โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และกลยุทธ์การประชุมกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 2 วงรอบ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาพฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาด ด้านการ

แต่งกาย และด้านการแสดงความเคารพในวงรอบที่ 1 นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80 และในวงรอบที่ 2 นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 6 คน มีการเปลี่ยนแปลงผ่านเกณฑ์ที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เทคนิคการประชุมกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ การนิเทศภายใน กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนในด้านการรักษาความสะอาด ด้านการแต่งกายและด้านการแสดงความเคารพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรม ความมีวินัยนักเรียนในด้านอื่นหรือในองค์กรอื่นต่อไป

พิชัย อันปัญญา (2552 : 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระเบียบวินัยระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางใย สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพก่อนการพัฒนา นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางใย มีพฤติกรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย ใน 3 ด้าน คือ ด้านการต่อเวลา ด้านความสะอาด และด้านการแต่งกาย สมควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น ผู้วิจัยและกลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนและกรณีศึกษาติดตามผล ซึ่งมีกิจกรรมประกอบการพัฒนา คือ กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน กิจกรรมสอดแทรกวินัยระหว่างเรียน กิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมรับนักเรียนที่หน้าประตูโรงเรียน และกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อนและผลจากการพัฒนา พบว่า นักเรียนมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับที่ดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการมาโรงเรียนให้ทันเวลาทำกิจกรรมหน้าเสาธง การทำกิจกรรมให้เสร็จเรียบร้อยและทันเวลาที่กำหนด การส่งงานตามวันเวลาที่ครูนัดหมาย การรักษาความสะอาดของร่างกาย การรักษาความสะอาดภายในห้องเรียน การทิ้งขยะให้ถูกที่ การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด การไม่สวมใส่เครื่องประดับที่ผิดกับระเบียบของโรงเรียน การไม่ใช้เครื่องสำอางที่ผิดกับระเบียบที่โรงเรียนกำหนด การปักชื่อ แสดงอักษรย่อของโรงเรียนที่อกเสื้อตามระเบียบของทางโรงเรียน และการไว้ทรงผมให้ถูกต้องตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด เป็นต้น

เศรษฐศิลป์ อาจสารมนต์ (2552 : 63-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียนบ้านโป่งเปือย อำเภอปึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ก่อนดำเนินการพัฒนา นักเรียนมีปัญหาในการรักษาความสะอาดมากที่สุด เช่น ร่างกายสกปรก มีคราบขี้โคล เล็บมือ เล็บเท้าสกปรก เครื่องแต่งกายไม่สะอาด ไม่รู้จักรักษาความสะอาด ห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นปัญหาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก การพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย และการนิเทศติดตามผล กลยุทธ์การนิเทศ กำกับติดตาม โดยให้ครูประจำชั้น ได้จัดแฟ้มประเมินผลการดำเนินงานด้านการรักษาความสะอาด ของนักเรียนที่ยังมีปัญหา เพื่อนำเสนอผู้บริหารโรงเรียนทุกวันเพื่อร่วมกันนิเทศกำกับควบคุมติดตาม นักเรียนที่มีปัญหา ได้รับ

ความร่วมมือจากผู้ปกครองด้วยดี และกลุ่มผู้วิจัยก็ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทุกวัน จนทำให้นักเรียนที่มีปัญหาเห็นความสำคัญและเอาใจใส่ในการรักษาความสะอาด มีการพัฒนาวินัยตนเองดีขึ้น ทั้งด้านร่างกายและเครื่องแต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน และได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์รักษาความสะอาดห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนมากขึ้นทำให้ภายในโรงเรียนสะอาด เป็นระเบียบ บรรลุเป้าหมายตามกรอบการพัฒนา คือการรักษาความสะอาดตนเอง และการรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

อุทัย ภูเต่าสูง (2552 : 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาก่อนการดำเนินการนักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยามีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ไม่ว่าจะเป็นการรักษาความสะอาดของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ประกอบด้วย ความสะอาดของฟัน ผม เล็บมือ เล็บเท้า และการรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า รวมไปถึงการรักษาความสะอาดภายในห้องเรียน รอบบริเวณโรงเรียน รวมไปถึงผนังห้องเรียน หรืออาคารเรียน ต่าง ๆ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรมการรักษาความสะอาดตนเองและกิจกรรมการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม ซึ่งปรากฏว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดอยู่ในระดับมาก ทำให้มีสุขภาพร่างกาย เช่น มีเล็บมือ เล็บเท้า ผม แขน ขา และพื้นที่สะอาด รวมไปถึงการสวมใส่เครื่องแต่งกายที่สะอาด ถูกต้องตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด และในส่วนของสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน พบว่า สะอาดน่าอยู่ น่าเรียน มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม แต่มีนักเรียน จำนวน 11 คน ที่ยังสมควรได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้มีวินัยที่ดีเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดให้ดีขึ้นอีกต่อไป

นิศรา ไกรเพชร (2554 : 83-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดเทพประดิษฐ์ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีการดำเนินการ 2 วงรอบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PAOR) การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนบางคนขาดวินัยด้านการเข้าแถว การแต่งกาย และการทำความสะอาด ทั้งนี้เพราะบุคลากรละเลยต่อการแก้ไข การขาดวินัยดังกล่าวของนักเรียน และไม่มีรูปแบบและวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม ผู้วิจัย จึงได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาด้วยการประชุม ระดมความคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ของผู้ที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมส่งเสริมสร้างวินัย 4 กิจกรรม คือ (1) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง (2) กิจกรรมประกวดการแต่งกายถูกระเบียบสะอาด เรียบร้อย (3) กิจกรรมประกวดมารยาทงามด้วยการน้อมไหว้ (4) กิจกรรมประกวดการเข้าแถว จากการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 พบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นมีการแต่งกายถูกระเบียบ รักษาความสะอาดร่างกายดีขึ้น มาเข้าแถวตรงเวลา เข้าแถวตามลำดับความสูง ไม่คุยกันหยอกล้อกันในแถว การแสดงความคิดเห็นในโอกาสต่าง ๆ นักเรียนมีการทำความสะอาดดีขึ้น จึงดำเนินการพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยใช้

กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน พบว่า หลังการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดเทพ ประดิษฐ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้โรงเรียนมีระเบียบรูปแบบและวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ครูมีความตระหนักในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนมี การกำกับติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้นักเรียนมีวินัย 3 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย การเข้า แลว และการแสดงความเคารพ ในทางที่ดีขึ้น

บุญคุ้ม การนา (2554 : 99) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองโรงเรียนบ้านหนองดินคำ อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมระดมสมองของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกิจกรรมใน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้แก่ กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา และกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน มี การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงวินัย ด้านความรับผิดชอบจากเดิมแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางโรงเรียนได้รับการพัฒนามี พฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น นักเรียนหญิงไม่พบปัญหา จะมีปัญหากับนักเรียนชายซึ่งเป็นปัญหา ความผิดเล็กน้อย ส่งผลเป็นที่น่าพอใจ ด้านการตรงเวลา นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรม ในทางที่ดีขึ้น มาและกลับจากโรงเรียนตามเวลาที่กำหนด เข้าห้องเรียนตรงเวลา และด้านการ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนมีพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นแต่มักมีนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 14 คน ที่ยังปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ถาวร จึงดำเนินการพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยใช้ กลยุทธ์การประชุมระดมสมองของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขและมีการกำหนด กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ดำเนินการต่อ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานอย่างจริงจังส่งผลทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น นักเรียนทุกคนมาโรงเรียน กลับจากโรงเรียน และเข้าห้องเรียน ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี

วิทยา สุตชาติ (2554 : 76-78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาวินัยในตนเอง ของนักเรียนโรงเรียนบ้านปากอิ่ง อำเภอเสิงของ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของครูด้านการวางแผนด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการประเมินผลและ ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดี ทุกข้อรายการ ส่วนแนวทางการดำเนินงาน พัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนด้านการวางแผน ให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ มีการ ประชุมวางแผน เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายของโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ โครงการกิจกรรมและครูเวรปฏิบัติหน้าที่ประจำวันและกำหนดกิจกรรมที่จะพัฒนาวินัยในตนเอง ของนักเรียนให้ชัดเจน ด้านการปฏิบัติตามแผน ให้นักเรียนมาโรงเรียนเช้า ก่อนเวลา 07.45 น. แล้วช่วยกันทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เวลา 08.30 น. เตรียมตัวเข้าแถวหน้าเสาธง เพื่อทำกิจกรรมเคารพธงชาติต่อไป ควรให้ครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด ช่วยกันควบคุม ดูแล การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กนักเรียนและการเข้าแถวหน้าเสาธง ขอให้ครู ประจำชั้น แต่ละชั้นมาช่วยกันควบคุม ดูแลการเข้าแถวของเด็กนักเรียนทุกเช้าเพื่อความ เป็น

ระเบียบเรียบร้อย และครูเวรอบรมสั่งสอนเด็กนักเรียน ควรสอดแทรกเรื่องวินัยในตนเองของนักเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ด้านการประเมินผล ให้มีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิผลจากสภาพจริง และนำผลการประเมินนั้นมาใช้ในการพัฒนาวินัยอย่างแท้จริงและให้มีการประเมินผล นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาวินัยในตนเองและด้านการปรับปรุงแก้ไข ให้มีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้มีการประเมินผลจากสภาพจริงและนำผลการประเมินนั้นมาใช้ในการพัฒนาวินัยอย่างแท้จริงและให้มีการประเมินผล นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาวินัยในตนเอง

สรารุช ชันติธรรมรัตน์ (2554 : 98-100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบัวใหญ่เทคโนโลยี พณิชยการ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน โรงเรียนบัวใหญ่เทคโนโลยีพณิชยการ ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ที่ประชุมได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ด้านการรักษาความสะอาด และการตรงต่อเวลา 1 โครงการ คือโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมทั้งภายในและภายนอกองค์การ โรงเรียนได้นำโครงการสู่การปฏิบัติจริงโดยมีกลยุทธ์การนิเทศภายในช่วยกำกับดูแลให้เกิดความสำเร็จ ภายใต้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า ด้านการพัฒนาวินัยต่อตนเอง นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 19 คน มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนา จำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 74.00 ยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ไม่ช่วยเพื่อนทำงานชอบหลีกเลี่ยงการทำงาน จึงต้องพัฒนา ในวงรอบที่ 2 และในวงรอบที่ 2 ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์การจูงใจและให้แรงเสริมที่ดีพัฒนาขึ้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 จะเห็นได้จากนักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายดีขึ้นแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบ ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดน่าใช้ ทั้งขยะถูกที่ร่วมมือในการรักษาสาธารณสุขสมบัติทั้งในและนอกโรงเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมด้านการตรงต่อเวลาดีขึ้น

## 2. งานวิจัยต่างประเทศ

เอลลิส (Ellis. 2002 : 4006-A) ได้วิเคราะห์กรณีศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้แบบทดสอบเกี่ยวกับเอกสารสำคัญและใช้ข้อมูลจากการสำรวจมีความมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามวิจัยต่อไปนี้ (1) คะแนนผลสัมฤทธิ์เหมือนกันเพียงใดสำหรับนักเรียนในโปรแกรมวิจัยทั้งโรงเรียนกับเพื่อนของนักเรียนในโปรแกรมวินัยที่ไม่ได้ให้นิยามไว้ (2) เจตคติของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเหมือนกันเพียงใดสำหรับนักเรียนในโปรแกรมวินัย ทั้งโรงเรียนกับเพื่อนของนักเรียนในโปรแกรมวินัยที่ไม่ได้ให้นิยามไว้ (3) ปัจจัยอื่นๆอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียนเพียงใด ตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ คือ วินัยทั้งโรงเรียน ตัวแปรตามได้แก่ ความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนในการอ่านคณิตศาสตร์และการเขียนที่วัดโดยใช้แบบทดสอบปลายเกรดปี

ของรัฐแคลิฟอร์เนียและใช้แบบทดสอบการเขียนในปีการศึกษา 1993-94 และ 1997-98 ตัวแปรตามอื่น ๆ ได้แก่ ข้อมูลจากการสำรวจครู ผู้ปกครองและนักเรียนตามที่วัดโดยใช้ระบบของโรงเรียนชาร์ลอตต์-แม็กเลน เบิร์ก (1993-94 และ 1997-98) ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติทางวิชาการของนักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายปรับปรุงดีขึ้นระหว่างเวลา 4 ปี ที่ทำการศึกษาและพบว่าเจตคติของครู ผู้ปกครองและนักเรียน เกี่ยวกับโรงเรียนเป้าหมายที่ว่าเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัยและมั่นคงนั้น เป็นไปในเชิงบวก

แกรนต์มอนท์ (Grandmont, 2002 : 37-A) ได้ศึกษาผลของการใช้ระเบียบวินัยเชิงประชาธิปไตยในการจัดการชั้นเรียนโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ สังเกต การวิเคราะห์เอกสารและกรอบสำรวจเจตคติ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ระเบียบวินัยเชิงประชาธิปไตยสามารถพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนทำให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมได้ ครูและผู้เรียนสามารถจัดการปัญหา วินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ลดภาวะเครียดได้ ในด้านนักเรียนพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับและมีความรับผิดชอบในการเรียนมากยิ่งขึ้น

แทนคิน (Tantckin, 2002 : 493-A) ได้ศึกษาความเชื่อในเรื่องการเกิดกฎระเบียบวินัยแก่เด็กมาจากการปลูกฝังของครู กลุ่มตัวอย่างได้มาจากโรงเรียนอนุบาล 30 โรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการคาดหวังที่เหมาะสมกับนักเรียน พบว่า อายุของครูและประสบการณ์การสอนมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศและการมีวินัยและความเชื่อของครูเกี่ยวกับการใช้ปรัชญาที่เหมาะสมสำหรับการไม่มีพฤติกรรมของนักเรียนหญิงเป็นพิเศษพวกเขาเห็นด้วยกับวินัยทางปรัชญาในสิ่งที่ใช้เครื่องมือสำหรับการไม่มีพฤติกรรมของนักเรียนชายเปรียบเทียบการไม่มีพฤติกรรมของนักเรียนหญิง ส่วนสำคัญของการเรียน คือ การฝึกของครูและรูปแบบการศึกษาที่จำเป็นและเป็นเครื่องมือที่มีความตระหนักที่เพิ่มโอกาสการเกิดผลเรื่องเพศ และการมีวินัยของนักเรียนชายหญิง

สเตอร์เนอร์ (Sterner, 2003 : 3382-A) ได้ศึกษาเพื่อกำหนดว่าวินัยสำคัญทางสถิติระหว่างปัญหาวินัยนักเรียนในโรงเรียนกับส่วนประกอบของครอบครัวหรือไม่ และศึกษาว่าส่วนประกอบของครอบครัวมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งนำไปสู่การส่งต่อดำเนินการทางวินัยในโรงเรียนมากขึ้นหรือไม่ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนจริงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน W.D sugg เมืองเบอร์เคินตัน รัฐฟลอริดา จำนวนทั้งสิ้น 289 คน วิธีการศึกษาเกี่ยวข้องโดยการออกแบบเชิงบรรยาย ซึ่งใช้บันทึกเอกสารสำคัญพยายามกำหนดว่ามีสหพันธ์ ในข้อมูลที่พบหรือไม่ ในการศึกษาได้ตรวจสอบนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในส่วนประกอบของครอบครัวที่แตกต่างกัน 2 ส่วนประกอบคือ ส่วนประกอบทางชีววิทยาและส่วนประกอบทางอื่นที่เป็นทางเลือก การใช้สถิติเชิงบรรยายใช้จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้โดยการสืบค้นเอกสารสำคัญและที่กรอกไว้ในบันทึกทะเบียนประวัตินักเรียนของโรงเรียน แบบทดสอบโคสแควร์ ใช้กำหนดเพื่อทดสอบสมมุติฐานนำระดับนัยสำคัญมาเปรียบเทียบกัน เพื่อกำหนดว่าระดับหนึ่งมีนัยมากกว่าอีกระดับหนึ่งหรือไม่ ข้อค้นพบที่มีนัยสำคัญมากที่สุดบ่งชี้ว่าเพียง 25 % ของจำนวนการส่งต่อทั้งหมดที่ได้รับเท่านั้นมาจากโครงสร้างทางครอบครัวทางชีววิทยาซึ่งมี 46 % ของจำนวนประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ข้อค้นพบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ



ประชากรหนึ่งบ่งชี้ว่า 75% ของจำนวนการส่งต่อทั้งหมดได้รับ 54% ของจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งจำแนกไว้ในส่วนประกอบของครอบครัวที่เป็นทางเลือก ข้อค้นพลเหล่านี้บ่งชี้ว่ากลุ่มทางชีววิทยาได้รับการส่งต่อคิดเฉลี่ย 1-33 รายต่อกลุ่ม และนักเรียนในกลุ่มที่เป็นทางเลือกได้รับการส่งต่อคิดเฉลี่ย 3.5 เมื่อข้อมูลทั้งหมดถูกปฏิเสธเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่าระดับนัยสำคัญ และค่าที่พบเป็น (1, N=1011) 44.89, P=.000 ค่าที่มากขนาดนี้ไม่สามารถจะเกิดขึ้นโดยบังเอิญได้ สารสนเทศนี้มีนัยสำคัญต่อการศึกษาคครอบครัว และจำนวนประชากรโรงเรียนบางจำนวนเพื่อกำหนดว่าการมุ่งเน้นการแทรกแซงที่เป็นไปได้แต่แรกๆ ในปัญหาวินัยที่มีศักยภาพนั้นอาจจะเกิดขึ้นได้ที่ได้การศึกษาคครั้งนี้มีผลกระทบอย่างมามีนัยสำคัญเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่าสามารถจะมองเห็นและกล่าวถึงผลกระทบได้ง่ายภายในสถาบันใดๆก็ตาม

บัลดเดอร์สัน (Balderson. 2004 : 746) ศึกษาผลกระทบของการใช้รูปแบบซึ่งส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อนตนเองที่มีพฤติกรรมในด้านการละเลยหน้าที่และพฤติกรรมด้านการเข้าสังคมในทางบวกของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มอำเภอเมืองผลการวิจัยพบว่า กลุ่มของนักเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบซึ่งส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง เป็นกลุ่มที่แสดงผลสัมฤทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวมาทั้งหมดไปในทิศทางที่ปรารถนา แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือ พบว่า ยังมีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น พฤติกรรมด้านการเข้าสังคมในทางบวก และพฤติกรรมด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักเรียนนั่นเอง

เวย์ (Way. 2004 : 3850-A) ได้ศึกษาผลกระทบของการรักษาวินัยและการบกพร่องด้านวินัยในโรงเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียน พบว่า ผลการวิจัยเป็นไปตามความคาดหมายคือพบว่า นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนซึ่งมีความบกพร่องด้านวินัย มีแนวโน้มว่าจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการลดลง และพบว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อความถี่ในการแสดงพฤติกรรมก่อแวนและมีทัศนคติในด้านตรงข้าม สำหรับงานวินัยของโรงเรียนก็พบว่าเกิดผลกระทบโดยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่หลากหลาย เช่น ตัวแปรด้านผลลัพธ์ ปริมาณความบกพร่องด้านวินัยในโรงเรียน ความยุติธรรมและความถูกต้องตามหลักกฎหมายในการรับรู้ของนักเรียน และสถานะของนักเรียนที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และผลการวิจัยยังพบว่าการมีวินัยที่เข้มงวดสามารถส่งผลกระทบต่อที่เป็นประโยชน์ได้ถ้าหากว่ามันได้รับการรักษาไว้ในระดับปานกลางนั้นหมายความว่า สามารถปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ระดับหนึ่ง มีทิศทางโดยตรงต่อนักเรียนซึ่งมีความเชื่อมั่นในความถูกต้องตามกฎของโรงเรียน

แฮมิลตัน (Hamilton. 2005 : 4162-A) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียนของครูใหม่ ด้วยยุทธศาสตร์ 16 ประการกับนักเรียน 7 ห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่าครูใหม่ต้องรับผิดชอบดูแลนักเรียนโดยจัดการพฤติกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนภายใต้ระยะเวลาที่จำกัดโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามความต้องการของนักเรียนได้นั้นต้องเป็นเรื่องความปลอดภัย ระเบียบวินัยในชั้นเรียนและรักษาสภาพแวดล้อมอย่างสมดุลกับวัย

ฟาร์เรล (Farrell, 2005 : 2008-B) ได้ทำการศึกษาประสบการณ์เรื่องวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับเพื่อนบ้าน ผู้ปกครองและความเกี่ยวข้องกับโรงเรียน พบว่าความเสี่ยงในวัยรุ่น ระเบียบวินัยของโรงเรียนและความรุนแรงของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของปัญหาในเขตพื้นที่ การศึกษาปัญหาเรื่องวินัย และการป้องกันความรุนแรงในเรื่องจริยธรรมระยะแรกจะเน้นไปที่กลุ่มนักเรียนและการสัมภาษณ์นักเรียนจากโรงเรียนที่มีสถิติการพักการเรียนสูงสมมุติฐานในเรื่องการพักการเรียนจะพบว่าการศึกษาทุกระดับที่มีนักเรียนพฤติกรรมไม่ดี นักเรียนที่มีพฤติกรรมเกเรน้อยจะพัฒนากลายเป็นพฤติกรรมเกเรมากต่อไป ระยะที่สองจะเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ จากสมมุติฐานที่มีความเกี่ยวข้องกันมากระหว่างนักเรียน เพื่อนบ้าน ผู้ปกครองและโรงเรียนในด้านพฤติกรรมเกเรในระดับไม่รุนแรง แต่จะมีความเกี่ยวข้องไม่มากนักกับระดับความประพฤติเกเรที่รุนแรงสูง พฤติกรรมระดับไม่รุนแรงควรได้รับการแก้ไขเพื่อลดความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาจากพฤติกรรมเกเรระดับต่ำให้กลายเป็นเกเรระดับรุนแรงสูงได้ ผลจากการระบุตัวแปรที่ใช้ป้องกันพฤติกรรมเกเรในวัยรุ่น พบว่า ปัจจัยที่ขาดเพื่อนบ้าน ผู้ปกครองไม่ค่อยให้การสนับสนุนและโรงเรียนไม่ใส่ใจเท่าที่ควร มีผลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเกเรได้ การป้องกันความรุนแรงและโปรแกรมการควบคุมระเบียบวินัยสามารถสร้างขึ้นภายใต้ความเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพราะความมีวินัยเป็นพื้นฐานของชีวิตที่จะประสบผลสำเร็จ ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม นั้นหมายถึง ความสำเร็จของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นความรู้ คู่ความดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุขทั้งนี้ต้องมีการดำเนินงานที่เป็นระบบและละเอียดอ่อนเนื่องจากเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ และเป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายในการปลูกฝังความดีงามให้แก่ นักเรียน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ พอสรุปได้ว่าการพัฒนาวินัยนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นต้องดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการและขั้นตอนการแก้ปัญหาที่ถูกวิธี ซึ่งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มักเกิดขึ้นในวัยรุ่นเพราะการเจริญเติบโตของมนุษย์ในช่วงวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และการแสดงออก พฤติกรรมดังกล่าวสามารถแก้ไขได้โดยการให้ความรู้และการศึกษาที่ถูกต้องถูกวิธีจากผู้ปกครอง เพราะสถาบันครอบครัวมีบทบาทหน้าที่โดยตรงที่จะปลูกฝังแนวคิดและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้เกิดขึ้นในครอบครัวก่อน สถาบันการศึกษามีหน้าที่ให้ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ช่วงวัย และวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตในสภาพของสังคม ชุมชนต้องมีส่วนร่วมคอยแนะนำตักเตือนให้เด็กเกิดความน่าเชื่อถือโดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เห็น เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองได้ดียิ่งขึ้น